

پیش بینی نشاط اجتماعی براساس عدالت اجتماعی شهروندان اراک در سال ۱۳۹۸

جواد اتابکی^۱، مریم یارمحمد توسکی^{۲*}، فرهاد امام جمعه^۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۷/۲۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱

DOI: 10.30495/JISDS.2023.74812.11933

چکیده

امروزه عدالت اجتماعی یکی از مهم ترین نیازهای جوامع بشری است و به عنوان یکی از پارامترهای توسعه‌ی اجتماعی نیز معرفی شده است. چرا که شهروندان برای رسیدن به شرایط مطلوب زندگی در جامعه نیازمند عدالت اجتماعی هستند. هدف از این پژوهش بررسی نقش عدالت اجتماعی در ایجاد نشاط اجتماعی شهروندان اراک در سال ۱۳۹۸ است. این پژوهش براساس هدف کاربردی و براساس روش گردآوری داده‌ها توصیفی از نوع همبستگی و پیمایشی و براساس ماهیت داده‌ها کمی می‌باشد. جامعه آماری از شهروندان ۱۵ تا ۶۴ سال شهر اراک در سال ۱۳۹۷ تشکیل شده است. نمونه آماری شهروندان بر اساس جدول نمونه‌گیری مورگان به تعداد ۴۰۰ نفر تعیین گردیده است. همچنین روایی و پایایی پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی و ضریب K M O و کرونباخ بررسی شد. نتایج نشان داد که عدالت اجتماعی ۶۳٪ در نشاط فردی و ۵۴٪ در نشاط جمعی، عدالت توزیعی ۶۹٪ در نشاط اجتماعی تاثیر معناداری دارد. همچنین عدالت مراوده‌ای ۴۵٪، عدالت جنسیتی ۳۷٪، عدالت قضایی ۴۹٪ و عدالت زیستی ۴۱٪ در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک تاثیر معناداری دارد. جامعه‌ای که بخواهد به آرمان‌های انسانی خود برسد، لازمه آن داشتن شهروندانی با نشاط است و برای ارتقای این نشاط، باید فضای امیدوارکننده‌ای در ساختار جامعه وجود داشته باشد و عدالت اجتماعی یکی از ابزارهای مهم برای ایجاد چنین فضایی می‌باشد.

واژگان کلیدی: نشاط اجتماعی، عدالت توزیعی، عدالت مراوده‌ای، عدالت جنسیتی، عدالت قضایی، عدالت زیستی

مقدمه

زندگی در جامعه انسانی همیشه همراه و همبسته با نگرش‌های مختلف افراد آن جامعه بوده است. در این بین آنچه در رفتارها و احساسات فرد نمایان می‌شود اختلافات مادی و معنوی او با دیگران است که جدای از اینکه علل آنها چیست می‌تواند منشأ بروز تفاوت دیدگاه افراد نسبت به جامعه شان شود. در بررسی مسائل اجتماعی نیز همیشه عامل ذهنیت وجه غالب ایجاد و بروز مسئله بوده است. بسیاری از مسائل اجتماعی قبل از آنکه به صورت عینی در جامعه همه گیر شود به لحاظ ذهنی میان افراد آن جامعه

^۱ دانشجوی دکترای تخصصی جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه، گروه علوم اجتماعی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.
(E mail: atabakij@yahoo.com)

^۲ استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران (نویسنده مسئول).
(E mail: m-tooski@iau-arak.ac.ir)

^۳ دانشیار گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران. (استاد مشاور).
(E mail: f-emanjomah@iau-arak.ir)

دلمشغولی اصلی بودند. شاید در نگاهی کلی بتوان عامل بسیاری از مسائل اجتماعی را گسترش ذهنی و عینی بی عدالتی در جامعه دانست.

عدالت از جمله مفاهیمی است که از آغاز شکل‌گیری تمدن بشری برایش شناخته شده و مهم بوده است (لیز، ۲۰۲۰) و این مسئله در طول تاریخ جزء مهمترین مباحث و دغدغه‌های بشر، ادیان الهی، مصلحان اجتماعی، پیامبران و اندیشمندان سیاسی بوده است و جستجو برای رسیدن به عدالت و استقرار آن در جامعه آرمان و آرزوی بسیاری از افراد و گروه‌ها بوده و تلاش‌های فراوانی در جهت نیل به این منظور صورت گرفته است (لونا و همکاران، ۲۰۱۹). به هر حال عدالت از ابزارهای مهم رسیدن به جامعه بسامان است. این مفهوم در عرصه‌های مختلف زندگی بشری مطرح می‌باشد. عدالت اقتصادی، اجتماعی، آموزشی، سازمانی، جنسیتی و برخی از عناوین مطرح در این مقوله است (پورعزت، ۱۳۸۰). تعریف عدالت بسته به اعتقادات و مبنای فلسفی افراد و جوامع متغیر است. دیدگاه فلاسفه یونان، دوران اسلامی، اختیارگرایان، جامعه‌گرایان، تجربه‌گرایان، عقل‌گرایان، لیبرال‌ها هر یک درباره عدالت دارای مشخصه‌هایی است که بعضاً با سایر نظرات متضاد است. بررسی میزان عدالت در جامعه با استفاده از هر یک از این نظریات و مشارب صرفاً می‌تواند بررسی ای کلان و انتزاعی از عملکرد جامعه و حکومت به دست دهد که در صورت حرکت از یک نظریه و دیدگاه به نظریه و دیدگاه دیگر شاید تغییری اساسی در میزان عدالت مشاهده گردد و ما همزمان با جامعه ای عادل و شاید غیرعادل روبرو باشیم.

امروزه عدالت اجتماعی یکی از مهم ترین نیازهای جوامع بشری است و به عنوان یکی از پارامترهای توسعه‌ی اجتماعی نیز معرفی شده است. چرا که شهروندان به ویژه کلان شهرها برای رسیدن به شرایط مطلوب زندگی در جامعه نیازمند عدالت اجتماعی هستند (پورعزت، ۱۳۸۰). همچنین یکی از مهم ترین بسترهای ایجاد جامعه پویا و روبه رشد تحقق عدالت و رفاه شهروندان در اجتماع است. عدالت اجتماعی به عنوان یکی از مهم ترین و مؤثرترین شاخص‌های اجتماعی در گسترش احساس رضایت عمومی از زندگی، بسط تعاملات اجتماعی سازنده، رشد اعتماد عمومی و مشارکت همه جانبه اجتماعی به شمار رفته و چندین دهه است که به عنوان موضوعی بین رشته‌ای در تحقیقات اجتماعی اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است (جمشیدی، ۱۳۸۰). در همین راستا بر اساس پژوهش‌های انجام شده در زمینه شادکامی، ۵۰ درصد مردم آن را مهم ترین موضوع به شمار آورده‌اند (اسماعیل پور و ملک حسینی، ۱۳۹۱). برقراری مراودات شخصیتی و اجتماعی و تشکیل دوستی‌های مفید قطعا در شرایطی تحقق می‌یابد که فراغ خاطر، خوش حالی، خوش بینی و امنیت روانی وجود داشته باشد. در غیر اینصورت توجه به محیط و انتخاب محرک‌های آن بی اهمیت می‌شود. فرد در لاک خویش فرو می‌رود و اوقات فراغت بسیاری را از دست می‌دهد. شاید یکی از دلایل عمده از دست رفتن مدیریت زمان و هدر دادن وقت، بویژه در نسل جوان همین پدیده بی‌نشاطی باشد. بنابراین نشاط اجتماعی زمینه رشد و توسعه اجتماعی، اقتصادی هر جامعه محسوب می‌شود.

نشاط اجتماعی دارای اهمیت است چرا که توفیق هر جمع و جامعه‌ای به نیروهایی بستگی دارد که خود را قبول دارند و خوش حال هستند و دور از سستی و افسردگی روزگار می‌گذرانند.

برنامه ریزی برای هر جامعه نیازمند شناخت وضعیت نشاط اجتماعی است و موتور محرکه توسعه پایدار نیز نشاط اجتماعی است که از انحرافات می‌کاهد، امنیت اجتماعی را گسترش می‌دهد تولید همراه با خلاقیت و نوآوری را رایج و هم بستگی اجتماعی را زیاد می‌کند و غم و جدایی را در جامعه کاهش می‌دهد و به ارتقای سرمایه اجتماعی و فرهنگی توجه دارد.

پژوهش‌ها نشان می‌دهند که در سال ۱۳۹۸، ۲۲ درصد یعنی حدود ۱۸ میلیون و ۲۶۹ هزار نفر جمعیت جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال و حدود ۴۷ درصد جمعیت کشور، میانسال ۳۰ تا ۶۴ ساله تشکیل می‌دهند، به دلیل فقدان شادی و نشاط اجتماعی ۳۵ درصد از این افراد در افسردگی به سر می‌برند" (خادمیان، ۱۳۹۱).

هزار جریبی و آستین فشان در سال ۱۳۸۸ نشان دادند که تقویت نشاط اجتماعی در جامعه به صورت تک علتی نمی باشد بلکه مجموعه ای از عوامل فردی و فرافردی (مثل احساس محرومیت، ارضای نیازها، احساس مقبولیت نزد دیگران، احساس عدالت توزیعی، فضای عمومی جامعه، پایگاه اقتصادی و اجتماعی) می باشد که در تقویت و یا کاهش نشاط در افراد جامعه تاثیر دارد و همچنین دریافتند که در مجموع سه متغیر امید به آینده، ارضای نیاز عاطفی و مقبولیت اجتماعی توانسته ۵۳۷/۰ درصد از تغییرات متغیر نشاط اجتماعی را تبیین کنند (هزارجریبی و آستین فشان، ۱۳۸۸). هوشنگ نائبی در سنجش میزان احساس خوشبختی سرپرستان خانواده های تهرانی؛ به پیوستگی متغیر احساس خوشبختی با متغیرهای رتبه شغلی، تحصیلات، درآمد، اوضاع اقتصادی، رضایت شغلی، رضایت کلی از زندگی، اعتماد به دیگران و عدم پیوستگی آن با بیگانگی پی برد (نائبی، ۱۳۸۰).

جنیست نیز موضوع تحقیقات زیادی در ارتباط با شادمانی بوده است. داینر و همکاران (۱۹۹۹) معتقدند که میزان شادمانی زنان و مردان برابر است، اما هنگامی که افسردگی را در نظر می گیریم، موضوع تا حدودی پیچیده می شود. به این صورت که با وجود شادی یکسان زنان و مردان، افسردگی در زنان بیشتر از مردان است. توضیح این امر توسط داینر و همکاران این است که زنان نسبت به مردان هم عاطفه منفی بیشتری و هم عاطفه مثبت بیشتری را تجربه میکنند و برآیند این دو عاطفه، شادی زنان و مردان را یکسان می سازد (کارلسون، ۱۳۸۰).

در دو دهه اخیر، دانشمندان علوم اجتماعی و متصدیان نظرسنجی ها، پرسشنامه های کمی و دقیقی را ۵ برای آگاهی از سطح احساس شادمانی طراحی کرده اند. "بر اساس پیمایش ارزشهای انگلهارت در مورد شادمانی، جایگاه ایران از بین ۵۶ کشور به لحاظ سطح شادمانی ۵۱ است. نتایج این تحقیق نشان می دهد که میانگین شادمانی در کشورهای با درآمد بالاتر بیشتر از میانگین شادمانی در کشورهای کم درآمدتر است. تنها موارد استثناء کشورهای اندونزی، تانزانیا و ویتنام هستند که با وجود قرار گرفتن در دسته کشورهای کم درآمد، دارای سطح شادمانی بسیار بالایی در حد کشورهای پردرآمد می باشند" (کیا و امیری، ۱۳۹۲).

نامیدی نسبت به آینده و مبهم بودن آن حتی نزد جوانان تحصیل کرده، بیکاری و بسیاری مسائل دیگر سبب توقف بسیاری از جوانان مستعد کشور می شود. هم چنین تشنج هایی که بواسطه مسائل اقتصادی در بسیاری از خانواده ها تجلی کلامی و رفتاری دارد، همگی موجب عدم تحقق ایده ها، افکار و اهداف و آرزوهای جوانان شده و سبب بروز افسردگی و اضطراب در بین جوانان کشور می گردد. امروزه جوانان نگرانی های زیادی در خصوص آینده شغلی خود دارند و طبیعی است که این نگرانی و افسردگی ناشی از آن را به سایر اعضای خانواده منتقل می کنند و به دنبال آن شادمانی و نشاط در خانواده و جامعه کم رنگ و کم رنگ تر می شود.

در جامعه غمگین، انرژی افراد صرف برطرف کردن غم و اندوه شده و دیگر فرصتی برای رشد و توسعه باقی نمی ماند. به تجربه ثابت شده که وجود شادی و نشاط شرط اولیه تغییر جامعه و تحول و تکامل درونی انسان هاست. شاد بودن جامعه یکی از عوامل مؤثر بر توسعه اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی است و باعث کاهش آسیب های اجتماعی، نابسامانی های خانوادگی، طلاق، افزایش میزان رغبت و میل تحصیلی، دل به کار دادن و افزایش تولید می شود. در حقیقت، شاد بودن یکی از شاخص های زندگی مطلوب در جامعه است و در تمام جوامع باعث افزایش کارآیی می شود (کارلسون، ۱۳۸۰).

بنا به ضرورت مورد نیاز، جامعه علمی کشورها نیز توجه خاصی به مفهوم شادمانی اجتماعی و عوامل مؤثر بر آن داشته اند. به گونه ای که در چند سال اخیر، این مفهوم به طور گسترده ای در علوم اجتماعی مورد بحث قرار گرفته است و یکی از عواملی که در میزان توسعه یافتگی جوامع در نظر گرفته می شود، «اقتصاد شادمانی» است که در کنار عوامل عینی و اقتصادی، به صورت جنبه های ذهنی زندگی وارد می شود. بدین معنی که افراد جامعه در روز چه قدر غمگین اند یا چه قدر عواطف مثبت یا منفی را تجربه می کنند و تا چه حد از زندگی خود احساس رضایت می کنند. بر این اساس، در هر نوع سیاست گذاری کلان یکی از فاکتورهایی که باید در نظر گرفته شود تأثیراتی است که بر سلامت فرد و جامعه گذاشته می شود.

بر طبق گزارش های موجود مردم ایران جز افسرده ترین مردمان کشورهای جهان هستند و افسردگی جزء شایع ترین بیماری های روانی است. تعداد بیماران روانی و بیماران افسرده ثبت شده ایران حدود ۱۵ میلیون نفر اعلام شده و از طرفی جمعیت افراد افسرده را حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد کل جمعیت کشور ذکر کرده اند. در کشور ما سن افسردگی از ۲۷ سال به ۱۷ سال رسیده است (گنجی، ۱۳۸۷). و اگر برنامه ریزی دقیق و مناسبی برای کاهش تنش های اجتماعی صورت نگیرد باید منتظر افزایش روز افزون افسردگی به ویژه در میان جوانان باشیم. برای غلبه بر افسردگی و کاهش آمار بیماران روانی باید مسئولین امر و دست اندرکاران فکر اساسی نمایند. در جامعه ما کمبود نشاط و شادمانی یک معضل اجتماعی بزرگ است که به دنبال آن افسردگی و بیماری های روانی می آید. از این رو علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد.

شاد بودن جامعه یکی از عوامل مؤثر به توسعه اقتصادی - فرهنگی و اجتماعی و سیاسی است و باعث کاهش نابسامانی های خانوادگی و افزایش میل و رغبت تحصیلی و دل به کار دادن و افزایش تولید می شود (پورسعید، ۱۳۹۵) همچنین خادمان (۱۳۹۱) در پژوهشی تحت عنوان تأثیر عدالت اجتماعی بر شادمانی جوانان شهر تهران به این نتیجه رسیده اند بین دو متغیر عدالت اجتماعی و شادمانی اجتماعی رابطه وجود دارد و تحلیل های مربوط به رگرسیون چند متغیره نیز نشان می دهند که سه نوع عدالت توزیعی، رویه ای و مرادده ای با یکدیگر در ارتباط بوده و هر سه بر شادمانی اجتماعی مؤثرند که در این میان میزان تأثیر عدالت توزیعی بر شادمانی اجتماعی بیش از دو نوع دیگر عدالت می باشد. همچنین اصغر کیا و امیری (۱۳۹۲) در پژوهشی تحت عنوان میزان نشاط اجتماعی و عوامل مرتبط با آن در بین شهروندان ۱۵-۶۴ سال شهر اهواز نشان دادند که بین پایگاه اجتماعی - اقتصادی (در هر دو بُعد ذهنی و عینی)، احساس عدالت اجتماعی، همبستگی اجتماعی، اعتماد اجتماعی، رضایت اجتماعی، احساس امنیت اجتماعی، پابندی به اعتقادات مذهبی، میزان رضایت از خدمات شهری و نشاط اجتماعی رابطه مثبت و معنادار و بین احساس محرومیت نسبی و احساس بی هنجاری و نشاط اجتماعی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. عنبری و حقی (۱۳۹۳) در پژوهشی تحت عنوان عوامل فردی و اجتماعی مؤثر بر نشاط اجتماعی زنان مورد مطالعه: زنان مناطق شهری و روستایی شهرستان دلیجان نشان دادند که از میان عوامل اجتماعی، دو متغیر مقبولیت اجتماعی و احساس عدالت اجتماعی در مناطق روستایی و پنج مقوله رضایت از زندگی، کیفیت زندگی، اعتقادات دینی، احساس عدالت اجتماعی و پایگاه اجتماعی اقتصادی در مناطق شهری، بیشترین سطح تغییرات نشاط اجتماعی زنان را تبیین نموده اند. همچنین دانش (۱۳۹۵) در پژوهشی تحت عنوان به مطالعه و بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر نشاط اجتماعی معلمان شهر یاسوج نشان داد بین سرمایه اجتماعی، احساس عدالت اجتماعی و پایگاه اقتصادی - اجتماعی و نشاط اجتماعی معلمان رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد و بین احساس بیگانگی اجتماعی و میزان نشاط اجتماعی معلمان رابطه معکوس و معناداری وجود دارد.

بنابراین با توجه به نظریات و پژوهش های صورت گرفته در این تحقیق به این سوال پرداخته خواهد شد که آیا عدالت اجتماعی در ایجاد نشاط اجتماعی شهروندان اراک در سال ۱۳۹۸ تأثیر گذار می باشد؟

روش پژوهش

تحقیق مورد نظر براساس هدف کاربردی، و براساس روش گردآوری داده ها توصیفی از نوع همبستگی و پیمایشی و براساس براساس ماهیت داده ها کمی و کیفی می باشد. جامعه آماری را شهروندان شهر اراک از ۱۵ تا ۶۴ سال سن در سال ۱۳۹۷ تشکیل داده است. نمونه آماری شهروندان بر اساس جدول نمونه گیری مورگان به تعداد ۴۰۰ نفر تعیین گردیده است. نمونه گیری احتمالی برای انتخاب شهروندان بصورت طبقه ای خواهد بود که سهم مردان و زنان نیز تعیین خواهد گردید. همچنین باید اذعان نمود که روایی و پایایی پرسشنامه نشاط اجتماعی و عدالت اجتماعی با تحلیل عاملی و ضریب کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۱ - ضریب آلفای کرونباخ متغیرها

ضریب آلفا کرونباخ	متغیر	
۰/۸۸	عدالت توزیعی	عدالت اجتماعی
۰/۸۲	عدالت مراوده ای	
۰/۸۳	عدالت جنسیتی	
۰/۷۹	عدالت قضایی	
۰/۸۱	عدالت زیستی	
۰/۷۵	نشاط فردی	نشاط اجتماعی
۰/۸۰	نشاط اجتماعی	

آزمون KMO

عدالت اجتماعی

با توجه به جدول بالا ابعاد عدالت اجتماعی در پنج بعد عدالت توزیعی، عدالت مراوده ای، عدالت جنسیتی، عدالت قضایی و عدالت زیستی در قالب ۲۱ گویه سنجیده شد. به گزینه خیلی زیاد (نمره ۵)، زیاد (نمره ۴)، متوسط (نمره ۳)، کم (نمره ۲) و خیلی کم (نمره ۱) داده شد. نتایج تحلیل عاملی در خصوص متغیر عدالت اجتماعی نشان داد که این داده‌ها با اطمینان ۹۹ درصد (sig=۰/۰۰۰) قابلیت اعمال تحلیل عاملی را دارند و ضریب KMO برای آنها ۰/۸۷۱ گزارش شد.

نشاط اجتماعی

همچنین با توجه به جدول بالا ابعاد نشاط اجتماعی در دو بعد نشاط فردی و نشاط جمعی در قالب ۹ گویه سنجیده شد. به گزینه خیلی زیاد (نمره ۵)، زیاد (نمره ۴)، متوسط (نمره ۳)، کم (نمره ۲) و خیلی کم (نمره ۱) داده شد. نتایج تحلیل عاملی در خصوص متغیر نشاط اجتماعی نشان داد که این داده‌ها با اطمینان ۹۹ درصد (sig=۰/۰۰۰) قابلیت اعمال تحلیل عاملی را دارند و ضریب KMO برای آنها ۰/۸۸۲ گزارش شد.

جدول ۲- آزمون KMO

sig	مقدار KMO	بارعاملی	شاخص	ابعاد
0/000	0/909	0/635	عدالت توزیعی	عدالت اجتماعی
		0/889		
		0/911		
		0/871		
0/000	0/875	0/827	عدالت مراوده ای	
		0/872		
		0/779		
		0/874		
0/000	0/825	0/880	عدالت جنسیتی	
		0/685		
		0/844		
		0/815		
0/000	0/772	0/704	عدالت قضایی	
		0/830		
		0/717		
		0/721		
0/000	0/847	0/873	عدالت زیستی	
		0/892		
		0/916		
		0/844		
0/000	0/845	0/793	نشاط فردی	نشاط اجتماعی
		0/670		

ابعاد	شاخص	بارعاملی	مقدار KMO	sig
	نشاط جمعی	0/689	0/853	0/000
		0/571		
		0/692		
		0/829		
		0/452		
		0/431		
		0/892		

یافته‌ها

در راستای بررسی نرمال بودن متغیرها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است. که نتایج حاکی از نرمال بودن متغیرها بود و بنابراین می‌توانیم از آزمون‌ها پارمتریک برای تحلیل فرضیات استفاده کنیم:

به نظر می‌رسد نشاط فردی بر اساس عدالت اجتماعی در بین شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌شود.
در راستای بررسی فرضیه فوق نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده حاکی از آن بود که بین عدالت اجتماعی و نشاط فردی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۶۳۷ می‌باشد که نشان دهنده این است که عدالت اجتماعی ۶۳٪ تغییرات در نشاط فردی شهروندان شهر اراک تبیین و پیش بینی می‌کند.

جدول ۴- آزمون رگرسیون عدالت اجتماعی و نشاط فردی

متغیر وارد شده به معادله	B	β	نسبت t	سطح معناداری t	R ²
Constant	1.611		9.922	0.000	0.637
نشاط فردی	.444	.786	7.782	0.000	

با توجه به مثبت بودن علامت ضرایب، می‌توان گفت که ارتباط بین این دو متغیر مثبت می‌باشد. یعنی افزایش یکی سبب افزایش دیگری و کاهش یکی سبب کاهش دیگری می‌گردد. با توجه به نتایج تحلیل فرضیه فوق اثبات می‌شود. با توجه به نتایج آزمون فرض محقق تایید و فرض صفر رد می‌گردد.

به نظر می‌رسد نشاط جمعی بر اساس عدالت اجتماعی در بین شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌شود.
در راستای بررسی فرضیه فوق نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده حاکی از آن بود که بین عدالت اجتماعی و نشاط فردی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۵۴۲ می‌باشد که نشان دهنده این است که عدالت اجتماعی ۵۴٪ تغییرات در نشاط جمعی شهروندان شهر اراک تبیین و پیش بینی می‌کند.

جدول ۵- آزمون رگرسیون عدالت اجتماعی و نشاط جمعی

متغیر وارد شده به معادله	B	β	نسبت t	سطح معناداری t	R ²
Constant	1.512		8.335	0.000	0.542
نشاط جمعی	.412	.732	7.635	0.000	

با توجه به مثبت بودن علامت ضرایب، می‌توان گفت که ارتباط بین این دو متغیر مثبت می‌باشد. یعنی افزایش یکی سبب افزایش دیگری و کاهش یکی سبب کاهش دیگری می‌گردد. با توجه به نتایج آزمون فرض محقق تایید و فرض صفر رد می‌گردد.

به نظر می‌رسد نشاط اجتماعی بر اساس عدالت توزیعی در بین شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌شود.

پیش بینی نشاط اجتماعی براساس عدالت اجتماعی شهروندان اراک در سال ۱۳/۱۳۹۸

در راستای بررسی فرضیه فوق نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده حاکی از آن بود که بین عدالت توزیعی و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۶۹۳ می باشد که نشان دهنده این است که عدالت توزیعی ۶۹٪ تغییرات در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک تبیین و پیش بینی می کند.

جدول ۶- آزمون رگرسیون عدالت توزیعی و نشاط اجتماعی

متغیر وارد شده به معادله	B	β	نسبت t	سطح معناداری t	R ²
Constant	2.087		9.520	0.000	0.693
نشاط اجتماعی	.279	.413	3.548	0.000	

با توجه به مثبت بودن علامت ضرایب، می توان گفت که ارتباط بین این دو متغیر مثبت می باشد. یعنی افزایش یکی سبب افزایش دیگری و کاهش یکی سبب کاهش دیگری می گردد. با توجه به نتایج تحلیل فرضیه فوق اثبات می شود. با توجه به نتایج آزمون فرض محقق تایید و فرض صفر رد می گردد.

به نظر می رسد نشاط اجتماعی براساس عدالت مراوده ای در بین شهروندان شهر اراک پیش بینی می شود.
در راستای بررسی فرضیه فوق نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده حاکی از آن بود که بین عدالت مراوده ای و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۴۵۶ می باشد که نشان دهنده این است که عدالت مراوده ای ۴۵٪ تغییرات در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک تبیین و پیش بینی می کند.

جدول ۷- آزمون رگرسیون عدالت توزیعی و نشاط اجتماعی

متغیر وارد شده به معادله	B	β	نسبت t	سطح معناداری t	R ²
Constant	1.349		10.825	0.000	0.456
نشاط اجتماعی	.529	.752	12.295	0.000	

با توجه به مثبت بودن علامت ضرایب، می توان گفت که ارتباط بین این دو متغیر مثبت می باشد. یعنی افزایش یکی سبب افزایش دیگری و کاهش یکی سبب کاهش دیگری می گردد. با توجه به نتایج تحلیل فرضیه فوق اثبات می شود. با توجه به نتایج آزمون فرض محقق تایید و فرض صفر رد می گردد.

به نظر می رسد نشاط اجتماعی براساس عدالت جنسیتی در بین شهروندان شهر اراک پیش بینی می شود.
در راستای بررسی فرضیه فوق نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده حاکی از آن بود که بین عدالت جنسیتی و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۳۷۱ می باشد که نشان دهنده این است که عدالت جنسیتی ۳۷٪ تغییرات در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک تبیین و پیش بینی می کند.

جدول ۸- آزمون رگرسیون عدالت جنسیتی و نشاط اجتماعی

متغیر وارد شده به معادله	B	β	نسبت t	سطح معناداری t	R ²
Constant	1.330		8.563	0.000	0.371
نشاط اجتماعی	.543	.679	9.960	0.000	

با توجه به مثبت بودن علامت ضرایب، می توان گفت که ارتباط بین این دو متغیر مثبت می باشد. یعنی افزایش یکی سبب افزایش دیگری و کاهش یکی سبب کاهش دیگری می گردد. با توجه به نتایج تحلیل فرضیه فوق اثبات می شود. با توجه به نتایج آزمون فرض محقق تایید و فرض صفر رد می گردد.

به نظر می‌رسد نشاط اجتماعی بر اساس عدالت قضایی در بین شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌شود. در راستای بررسی فرضیه فوق نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده حاکی از آن بود که بین عدالت قضایی و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۴۹۵ می‌باشد که نشان دهنده این است که عدالت قضایی ۴۹٪ تغییرات در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک تبیین و پیش بینی می‌کند.

جدول ۹- آزمون رگرسیون عدالت جنسیتی و نشاط اجتماعی

متغیر وارد شده به معادله	B	β	نسبت t	سطح معناداری t	R ²
Constant	1.420		8.825	0.000	0.495
نشاط اجتماعی	.645	.691	9.986	0.000	

با توجه به مثبت بودن علامت ضرایب، می‌توان گفت که ارتباط بین این دو متغیر مثبت می‌باشد. یعنی افزایش یکی سبب افزایش دیگری و کاهش یکی سبب کاهش دیگری می‌گردد. با توجه به نتایج تحلیل فرضیه فوق اثبات می‌شود. با توجه به نتایج آزمون فرض محقق تایید و فرض صفر رد می‌گردد.

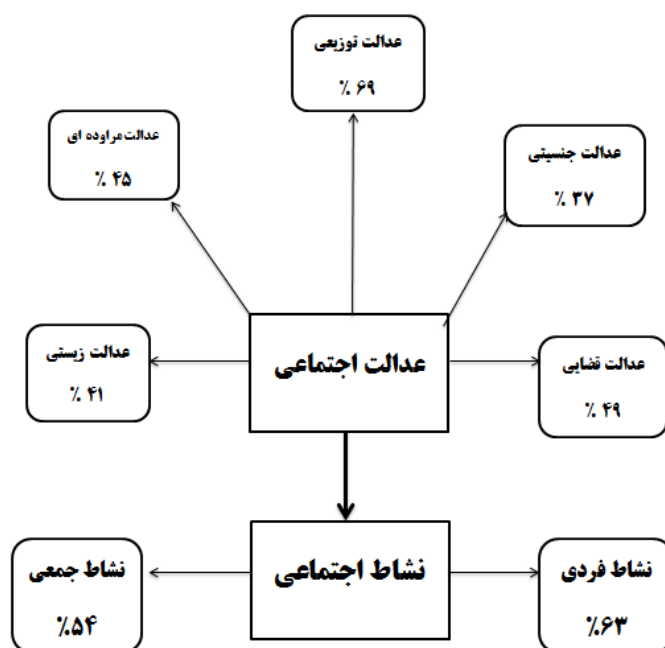
به نظر می‌رسد نشاط اجتماعی بر اساس عدالت زیستی در بین شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌شود. در راستای بررسی فرضیه فوق نتایج آزمون رگرسیون خطی ساده حاکی از آن بود که بین عدالت قضایی و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۴۱۲ می‌باشد که نشان دهنده این است که عدالت زیستی ۴۱٪ در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک تاثیر و به آن بستگی دارد.

جدول ۱۰- آزمون رگرسیون عدالت زیستی و نشاط اجتماعی

متغیر وارد شده به معادله	B	β	نسبت t	سطح معناداری t	R ²
Constant	1.410		8.637	0.000	0.412
نشاط اجتماعی	.642	.665	9.724	0.000	

با توجه به مثبت بودن علامت ضرایب، می‌توان گفت که ارتباط بین این دو متغیر مثبت می‌باشد. یعنی افزایش یکی سبب افزایش دیگری و کاهش یکی سبب کاهش دیگری می‌گردد. با توجه به نتایج تحلیل فرضیه فوق اثبات می‌شود. با توجه به نتایج آزمون فرض محقق تایید و فرض صفر رد می‌گردد.

در مدل پایین می‌توانید متغیرهای تشکیل دهنده عدالت اجتماعی و نشاط اجتماعی را به همراه درصد آن‌ها مشاهده کنید. که بعد عدالت توزیعی با ۶۹ درصد و نشاط فردی با ۶۳ درصد بیشترین تاثیر را در بین شهروندان شهر اراک داشته اند.

شکل ۱- درصد متغیرهای عدالت اجتماعی و نشاط اجتماعی

بحث و نتیجه گیری

همانطور که اذعان شد عدالت اجتماعی و نشاط در طول تاریخ نقش اساسی در زندگی انسانی ایفا کرده است. انسان‌ها می‌کوشند که زندگی خود را همراه با امیدواری توأم با نشاط طی کرده، خود را در مسیری قرار دهند که نفع اساسی از زندگی خویش و بودن در این جهان ببرند. با این وصف، عدالت اجتماعی و نشاط می‌تواند به عنوان دو متغیر مهم اجتماعی عامل توسعه و پیشرفت جوامع را تضمین کند. نشاط در زندگی زمینه ساز تحقق و ایجاد فضایی است که فرد می‌تواند به کنش برابر و ارتباط با هموعانی که باعث ایجاد آرامش، امنیت و اطمینان خاطر وی برای یک زندگی مناسب باشند، مبادرت کند. بنابراین امروزه عدالت اجتماعی و نشاط بیشتر از هر زمان دیگر ضرورت دارد و آنچه مسلم می‌نماید این است که اگر جامعه‌ای می‌خواهد توسعه و پیشرفت کرده و به مقصد نهایی خود برسد، لازمه آن داشتن جامعه‌ای با عدالت اجتماعی و نشاط است.

به همین خاطر در این تحقیق نشان داده شده که بین دو متغیر همبستگی عدالت اجتماعی و نشاط اجتماعی (فردی و جمعی) رابطه خطی وجود دارد. با توجه به مقدار R مجذور عدالت اجتماعی ۶۳٪ در نشاط فردی و ۵۴٪ در نشاط جمعی شهروندان شهر اراک تاثیر دارد. در واقع هر چه عدالت اجتماعی (وجود فرصت‌های برابر اجتماعی برای کسب آموزش و مهارت و دسترسی به سرمایه مالی و فیزیکی) در جامعه بهتر باشد به همان اندازه نشاط فردی و اجتماعی در بین افراد جامعه بهتر خواهد بود. این یافته با نتایج میرشاه جعفری (۱۳۸۱) و پژوهش خادیمان (۱۳۹۱)، که به بررسی تأثیر عدالت اجتماعی بر شادمانی اجتماعی جوانان شهر تهران پرداخته‌اند همخوانی دارد.

به هر حال یکی از نیازهای جامعه امروزی برنامه ریزی برای افزایش عدالت اجتماعی و نشاط است. در این زمینه سبک فضاهای شهری و محیط‌های شهری بر افزایش نشاط اجتماعی تاثیرگذار خواهد بود. در چنین جامعه‌ای، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها برنامه ریزی مناسب، افزایش پویایی اجتماعی و روانی، توجه به امر سرزندگی و شادی محیط‌های شهری به عنوان مولفه‌ای مهم برای شهروندان است. چرا که یکی از گمشده‌های مردم در جوامع امروزی عدالت اجتماعی و نشاط بوده و بدون تردید این عدالت و نشاط در عملکرد افراد جامعه تاثیرگذار است.

همچنین یافته‌ها حاکی از آن بود که بین دو عدالت توزیعی و افزایش نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نشان دهنده این است که عدالت توزیعی ۶۹٪ در تغییرات نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک را پیش بینی می‌کند. هر اندازه عدالت توزیعی (تخصیص و توزیع منابع و پاداش‌ها) در جامعه بهتر باشد به همان اندازه مردم جامعه از شادی و نشاط اجتماعی بیشتری برخوردار خواهند بود. این یافته با نتایج پژوهش شریف زادکان (۱۳۸۶) که به بررسی راهبردهای توسعه اقتصادی و عدالت اجتماعی پرداخته است و پژوهش محتشم (۱۳۹۱)، همخوانی دارد.

همچنین بین دو متغیر عدالت مراددهای و افزایش نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نشان دهنده این است که عدالت مراددهای تغییرات ۴۵٪ در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌کند. بررسی یافته‌ها نشان داد که هر چه عدالت مراددهای (کیفیت رفتار بین اشخاص، قضاوت‌های منصفانه، درک انصاف و رویه‌های تصمیم‌گیری منصفانه) در جامعه بهتر باشد به همان اندازه نشاط اجتماعی بین افراد جامعه بیشتر خواهد بود. این یافته با نتایج پژوهش اصغر کیا، امیری (۱۳۹۳)، که به مطالعه‌ی میزان نشاط اجتماعی و عوامل مرتبط با آن در بین شهروندان ۱۵-۶۴ سال شهر اهواز پرداخته است و پژوهش جعفری و همکارانش (۱۳۸۳)، همخوانی دارد.

نتایج به دست آمده از انجام این آزمون نشان می‌دهد بین عدالت جنسیتی و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نشان دهنده این است که عدالت جنسیتی ۳۷٪ در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌کند. بررسی یافته‌ها نشان داد هر چه عدالت جنسیتی (فرایند تدوین برنامه‌ها، تخصیص منابع و منافع به زنان و مردان به صورت منصفانه، عدالت و برابری میان زنان و مردان، برای تضمین دستیابی به توسعه پایدار، توانمند سازی و ارتقای مشارکت برابر زنان به‌عنوان پیشگامان تغییر در فرایندهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و فرصت‌های در دسترس برای زنان و مردان جامعه و زنان و مردان جامعه در کنار هم و با هم برای تغییر در نگرش‌ها، باورها، رفتارها، نقش‌ها و مسئولیت‌ها در محیط کار، خانواده، جامعه، و بازار جهانی تلاش کنند) بهتر باشد به همان اندازه نشاط اجتماعی در بین مردم بیشتر و بهتر خواهد بود. این یافته با نتایج پژوهش با عنبری و حقی (۱۳۹۳)، که به بررسی عوامل فردی و اجتماعی موثر بر نشاط اجتماعی زنان مناطق شهری و روستایی شهرستان دلیجان پرداخته است، همخوانی دارد.

همچنین نتایج نشان داد که بین عدالت قضایی و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نشان دهنده این است که عدالت قضایی ۴۹٪ تغییرات در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌کند. بررسی یافته‌ها نشان داد هر چه عدالت قضایی (پی‌گیری عدالت در مرحله قضاوت و پس از آن و اینکه که کلیه افراد و اشخاص جامعه به طور یکسان و بدون تبعیضات ناشی از وضعیت طبقاتی یا موقعیت اجتماعی یا وضعیت عقیدتی و سیاسی به طور یکسان از خدمات قضایی بهره مند شوند) بهتر باشد به همان اندازه نشاط اجتماعی بین افراد بیشتر خواهد بود. این یافته با نتایج با پژوهش محسن رستگار و همکاران (۲۰۱۷) و پور عزت (۱۳۸۰) که به بررسی نقش سرمایه اجتماعی در بهبود کیفیت زندگی و عدالت اجتماعی در مشهد، پرداخته اند، همخوانی دارد.

همچنین بین عدالت زیستی و نشاط اجتماعی رابطه خطی وجود دارد. مقدار R مجذور نیز برابر با ۰,۴۱۲ می‌باشد که نشان دهنده این است که عدالت زیستی ۴۱٪ تغییرات در نشاط اجتماعی شهروندان شهر اراک پیش بینی می‌کند. بررسی یافته‌ها نشان داد هر چه عدالت زیست محیطی (رفتار منصفانه و محترمانه با کلیه مردم، صرف نظر از نژاد، رنگ، ملیت، فرهنگ، تحصیلات یا سطح درآمد، با احترام به توسعه، تنفیذ و اجرای قوانین و مقررات و سیاست‌های زیست محیطی) بهتر و بیشتر باشد به همان اندازه عدالت زیست محیطی بهتر خواهد بود. این یافته با نتایج با پژوهش کنزو و همکاران (۲۰۱۷) که بنیان‌های فرهنگی شادی را بررسی کرده‌اند، همخوانی دارد.

در نهایت با توجه به نتایج بدست آمده در ارتباط با عدالت اجتماعی و نشاط در جامعه پیشنهاد می‌گردد که مسئولین باید در تلاش باشند تا افراد و طبقات مختلف جامعه از ثروت‌های عمومی بهره مند شوند به طوری که شهروندان بتوانند از امکانات عمومی به طور متعادل و منصفانه برخوردار شوند. در این زمینه می‌توان از شاخصه‌هایی نظیر گسترش سطح آموزش عمومی، بهداشت عمومی و بهره مندی میزان افراد و طبقات جامعه از کالاهای ضروری و لوازم زندگی برای ارزیابی کمک گرفت. همچنین با توجه به جوان بودن جامعه و نتیجتاً پویایی آن، به نظر می‌رسد یکی از عناصر مهم ایجاد شادی و نشاط مناسب و مثبت که حداقل انگیزهای پیشرفت در جامعه را زمینه سازی کند، همگرایی بیشتر مسئولین در مورد بنیان‌ها و کارکردهای عدالت اجتماعی و نشاط است. همچنین با توجه به ساختار مذهبی کشور بهره‌گیری از متون دینی برای ایجاد بسترهای نظری مناسب در امر عدالت اجتماعی و نشاط، به طور مستمر و فراگیر می‌تواند استفاده شود. در نهایت باید اذعان کرد از آنجایی که در کشورهایی مثل کشور ما، سیاست‌های دولتی در زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی و بسیار اثر گذار است، باید مسئولین مرتبط با امر شادی و نشاط، اهمیت چند جانبه موضوع شادی و نشاط را متذکر شود.

و در آخر برای طرح‌ها و سیاست‌ها و پروژه‌های پژوهشی آینده پیشنهاد می‌شود که در مورد عوامل و موانع ایجاد عدالت اجتماعی که نمایانگر وجه سلبی نشاط است کار جدی صورت گیرد.

منابع

- اسماعیل پور، فاطمه و ملک‌حسینی، صباح (۱۳۹۱)، استان‌شناسی مرکزی. تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش.
- اصغر کیا، علی و امیری، رقیه (۱۳۹۲)، بررسی میزان نشاط اجتماعی و عوامل مرتبط با آن در بین شهروندان ۱۵-۶۴ سال شهر اهواز، برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، دوره ۴، شماره ۱۵
- پورعزت، علی اصغر (۱۳۸۰). مدیریت دولتی و عدالت اجتماعی. دانش مدیریت. شماره ۵۵
- پورعزت، علی اصغر (۱۳۸۰). ضرورت توسعه فرهنگ عدالت پذیر برای نیل به جامعه عدل موعود. ماهنامه تدبیر، شماره ۱۶۷.
- جعفری و همکاران (۱۳۸۳)، بررسی میزان شادی و عوامل همبسته آن در میان دانشجویان دانشگاه‌های اصفهان.
- جمشیدی، محمد حسین (۱۳۸۰)، نظریه عدالت تهران، پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی، چاپ اول، ص ۵۸۱.
- خادیمان، طلیعه، (۱۳۹۱)، بررسی تاثیر عدالت اجتماعی بر شادمانی اجتماعی جوانان شهر تهران، نشریه مطالعات اجتماعی، شماره ۱۴
- دانش، علی (۱۳۹۵)، بررسی عوامل اجتماعی موثر بر نشاط اجتماعی معلمان شهر یاسوج، وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری، دانشگاه یاسوج، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، پایان نامه ارشد.
- عنبری، موسی و حقی، سمیه (۱۳۹۳)، اثرات ریسک‌های اجتماعی بر نشاط اجتماعی زنان، مجله توسعه روستایی، دوره پنجم، شماره ۱، صص ۱۵۸-۱۳۳
- کارلسون، ریچارد (۱۳۸۰)، زندگی شادمانه، ترجمه پاشا شریفی در آمدی، تهران: انتشارات روان‌سنجی
- کیا، علی اصغر و امیری، رقیه (۱۳۹۲)، بررسی میزان نشاط اجتماعی و عوامل مرتبط با آن در بین شهروندان ۱۵-۴۶ سال شهر اهواز، فصلنامه برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، شماره ۱۵، صص ۱۷۷-۱۳۸.
- گنجی، محمد (۱۳۸۷)، تحلیل جامعه شناختی موثر بر میزان شادی سرپرستان شهر اصفهان.
- گنجی، محمد (۱۳۸۳)، تبیین وضعیت دین داری دانشجویان دانشگاه اصفهان، پایان نامه ارشد، دانشگاه اصفهان.

- محتشم، صدرالدین (۱۳۹۱)، بررسی میزان نشاط اجتماعی در شهر بوشهر و عوامل موثر بر آن، پایان نامه کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی، دانشگاه پیام نور تهران.
- منیره پور سعید (۱۳۹۵) بررسی رابطه بین سبک زندگی و نشاط اجتماعی (مورد مطالعه افراد ۱۵ تا ۲۵ سال شهر اراک)، پایان نامه کارشناسی ارشد
- میر شاه جعفری، ابراهیم (۱۳۸۱)، شادمانی و عوامل موثر بر آن، تازه‌های علوم شناختی، سال چهارم، شماره سوم.
- نائی، هوشنگ (۱۳۸۰)، پژوهشی در روانشناسی اجتماعی سنجش میزان احساس خوشبختی سرپرستان خانوارهای تهرانی ۱۳۷۴، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه تهران، دانشکده علوم اجتماعی.
- هزار جریبی، جعفر و آستین فشان، پروانه (۱۳۸۸)، بررسی عوامل مؤثر بر نشاط اجتماعی (با تأکید بر استان تهران)، جامعه‌شناسی کاربردی، سال بیستم - شماره پیاپی (۳۳) - شماره ۱-.
- Bruni, L. (2010). The happiness of sociality. *Economics and eudaimonia: A necessary encounter. Rationality and Society*, Vol. 22 (4).
- Galati, D & Manzano, M & Sotgiu, I. (2006). The subjective components of happiness and their attainment: a cross-cultural comparison between Italy and Cuba. *Social Science Information*, Vol. 45, No. 4
- Liz, J. (2020). State racism social justice and the COVID-19 Pandemic. *Public Philosophy Journal*, 3(1), 1-11.
- Luna De La Rosa, M., & Jun, A. (2019). The unfinished business of social justice in Christian higher education. *Christian Higher Education*, 18(5), 356-369.

Predicting Arak Citizens Social Happiness Based on Social Justice in 2019

Javad Atabaki¹

PhD student of Economic Sociology and Development, Faculty of Humanities, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran.

Maryam yar mohammad tooski^{2 *}

Assistant Professor of Department of Sociology, Faculty of Humanities, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran (Corresponding Author).

Farhad Imam Juma³

Associate Professor of Department of Sociology, Faculty of Humanities, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran.

Abstract: *Today, social justice is one of the most important needs of human societies. It has also been introduced as one of the parameters for social development, because citizens to achieve desirable life conditions in their society need social justice. The present research objective is to study social justice role in providing social happiness of Arak citizens in 2010. Regarding objective, data gathering method, and data nature, the present research is an applied one, descriptive of correlation and survey type, and quantitative respectively. The statistical population is consisted of Arak 15-64-year old citizens in 2009. The statistical sample was determined to include 400 individuals based on Morgan table of sampling. The results showed that social justice explains significantly 63% of individual happiness and collective happiness; distributive justice explains significantly 69% of social happiness. Moreover, interactional justice, gender justice, judicial justice, and biological justice explain significantly 45%, 37%, 49%, and 41% of social happiness of Arak citizens, respectively. Happy citizens is of requirements for a society to achieve development and humanly causes. To improve their happiness, there should be a promising atmosphere in a society 's structure, and social justice is one of important instruments to this end.*

Key words: *Social happiness, distributive justice, interactional justice, gender justice, judicial justice, biological justice.*

¹ Email: atabakij@yahoo.com

² Email: m-tooski@iau-arak.ac.ir (Corresponding Author)

³ Email: f-emamjomeh@iau-arak.ir